

Utdrag ur Hälso- och sjukvårdsnämndens svar 2022-05-13 § 90 på revisionsrapport Granskning av avvikelshantering och systematiskt förbättringsarbete

Svar på revisionsrapport "Granskning av avvikelshantering och systematiskt förbättringsarbete"

Region Västernorrlands revisorer har genomfört en granskning i syfte att bedöma om hälso och sjukvårdsnämnden bedriver ett systematiskt förbättringsarbete utifrån de avvikelser som rapporterats rörande patientsäkerheten. Revisionens bedömningar och slutsatser grundar sig på dokumentanalys, intervjuer och en enkät. Detta med utgångspunkt i patientsäkerhetslagen och Socialstyrelsens föreskrifter samt därtill kommunallagen.

Granskningen omfattar revisionsfrågor gällande ansvar, organisering och rutiner samt om avvikelserapporteringen utgjort underlag för ett systematiskt förbättringsarbete. Utöver detta har specifika frågor ställts, exempelvis om avvikelserapporteringen används för att följa upp och säkerställa implementeringen av kunskapsstyrningen samt om nämnden har en tillräcklig styrning och kontroll inom området.

Av revisionsrapporten sammanfattande bedömning framgår att det inte i tillräcklig omfattning bedrivs ett systematiskt förbättringsarbete utifrån de avvikelser som rapporterats rörande patientsäkerheten. Bedömningen baseras på nedanstående iakttagelser och slutsatser:

- Det finns i huvudsak ett tydligt ansvar för patientsäkerhetsarbetet på de olika organisatoriska nivåerna.
- Det finns i stort en tydlig organisering för att hantera avvikelser samt för att förbättra rutiner och processer på områdes- och regionnivå. Revisorerna bedömer dock att tillämpningen av den beslutade organiseringen varierar.
- Det finns rutiner för att hantera avvikelser på ett ändamålsenligt sätt men rutinerna för hantering av synpunkter och klagomål bör utvecklas.
- Det finns inte tillräckligt fungerande rutiner för att förbättra rutiner och processer på enhets- och områdesnivå utifrån inkomna och rapporterade avvikelser. Vidare har avvikelserapporteringen inte i tillräcklig omfattning utgjort underlag för ett systematiskt förbättringsarbete på enhets- och områdesnivå.
- Avvikelserapporteringen används inte för att följa upp och säkerställa implementeringen av kunskapsstyrningen.
- Hälso- och sjukvårdsnämnden har i stort en tillräcklig styrning och kontroll inom området.

Med utgångspunkt från granskningens resultat rekommenderar revisorerna hälso- och sjukvårdsnämnden att säkerställa att det i varje enhet och område sker en systematisk uppföljning och analys av inrapporterade avvikelser, klagomål och synpunkter samt att ett förbättringsarbete sker utifrån dessa analyser.

Hälso- och sjukvårdsnämnden delar revisorernas sammanfattande rekommendation om att utgångspunkten bör vara att säkerställa att det i varje enhet och område sker en systematisk uppföljning och analys av inrapporterade avvikelser, klagomål och synpunkter samt att ett

förbättringsarbete sker utifrån dessa analyser. Hälso- och sjukvårdsnämnden ser behov av att fortsatt stärka arbetet med avvikelshantering och systematiskt förbättringsarbete detta med utgångspunkt i patientsäkerhetslagen och Socialstyrelsens föreskrifter samt därtill kommunallagen.

Strukturer som fortsatt behöver stärkas är:

- obligatorisk utbildningen inom patientsäkerhet, Socialstyrelsens E- utbildning bör ligga som grund och erbjuds vårdens chefer samt medarbetare
- riktlinjer och rutiner för synpunkter och klagomålshantering via 1177 .se bör implementeras
- årshjul för sammanställning, analys och handlingsplan för patientsäkerhetsarbetet bör integreras i regionens systemverktyg för målstyrning och tydliggörs på alla nivåer
- riktlinje för hantering av avvikelser i vårdkedjan implementeras, en riktlinje som fastställts tillsammans med kommun och region

Hälso- och sjukvårdsnämnden anser att arbetet avvikelshantering och systematiskt förbättringsarbete behöver systematiseras och konkretiseras än mer i lednings- och styrningsprocesser och därmed återspeglas i verksamhetens samlade uppföljning. Arbetet med rapporterade avvikelser ska leda till förbättringar och kvalitetsarbete på samtliga nivåer i organisationen.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN

Elina Backlund Arab
Ordförande

Åsa Bellander
Regiondirektör